

ÄLVGÄDDOR PÅ ISMETE

Upptäck vinterfiskets stora fördelar. Ismete är en statisk fiskemetod som lämpar sig utmärkt för den storvuxna älvgäddan. Ta steget under vintertid och knäck koden, så är din drömfisk inte långt borta!

TEXT & FOTO: **Markus Teilus**

Inte igen! Nu är det andra gången i rad som Mattias sätter sitt tackel i en stock. Han svär sig förbannad över att ha tappat ytterligare ett tackel och en fisk. Det är inte någon slump längre, vi måste flytta på det här spöet. Jag går fem meter bort från hålet och borrar ett nytt. Tätt efter kommer Mattias med tunga steg, för att rigga ut ismetet, tacklat med en mört. Dagen går och mörtan förblir orörd.

vi plötsligt hör det ljuvliga plinget från en bjällra, vilket signalerar hugg. Det är vid samma spö som vi tidigare flyttat, som vippan står och vinkar åt oss. Jag har knappt hunnit ur min solstol när Mattias redan är framme vid fället. Denna gång har han bestämt sig för att hinna ta fisken innan den simmar runt någon stock, och gör därför mothugg direkt, utan tvekan. Lacken i mitt spö knakar otäckt när det tar tvärstopp. Jag ser nästan hur Mattias gör sig redo att vråla av ilska, då både jag och han antar att tacklet återigen sitter i en stock. Men allting går väldigt fort och innan vi hinna säga ett enda ord så ser jag hur spöet och Mattias nästan försvinner ner i hålet. Hans ansiktsuttryck talar för sig själv och jag förstår att det är en stor fisk i andra änden av linan. Fastän Mattias pressar fisken så hårt han bara vågar, så rusar den åt alla möjliga olika håll. Fajten blir en riktig otäck sådan, då vi vet vad som lätt kan ske.

Tillslut kan jag med lättnad landa fisken med ett säkert gälgrepp och varsamt lägga den på avkrokningsmattan. Vi ser direkt att den här gäddan måste väga över tio kilo och vi jublar av glädje. Så mycket blod, svett och tårar det ligger bakom denna fisk. Våra teorier har varit sanna och vårt sökande är över – vi har lyckats! Gäddan mäter in på 117 cm och väger 10,91 kilo.

HITTA VINTERGÄDDAN. Som allt fiske, gäller det att sätta sig in i fiskens livssituation. I det här fallet pratar vi om gäddor som lever i strömmande vatten, alltså älvar. Då gäller det att följa ett väldigt

MEN ALLTING GÅR VÄLDIGT FORT OCH INNAN VI HINNER SÄGA ETT ENDA ORD SÅ SER JAG HUR SPÖET OCH MATTIAS NÄSTAN FÖRSVINNER NER I HÅLET.

Magisk känsla då vågen visar över tio kilo!

enkelt koncept. En gädda vill ju kunna äta och må bra med så liten ansträngning som möjligt. Det betyder att du därför inte ska leta på ställen där det strömmar som mest, utan försök istället hitta små områden där det är lugnare och där det finns bra ståndplatser för gäddan. Exempelvis bakvatten, vikar, marar, små kanaler och alla små stickor ut från älven, där gäddan kan gå in och övervintra. På dessa ställen övervintrar även annan fisk, som gäddan livnär sig på. Desto mer bytesfisk, desto bättre mår gäddan och desto bättre kondition kommer den ha när du fångar den. Vet du att det finns gott om lake inom ett område, finns det garanterat gädda som specialiserar sig på att äta dessa. Laken är ett lätt byte för gäddan och blir en stadig måltid som gäddan kan stå sig på länge.

Om det är djupt eller grunt på den fiskeplats du väljer, har ingen större betydelse enligt mina erfarenheter. Det har inte heller någon större betydelse för gäddan, eftersom de två tidigare nämnda kriterier är viktigast. Men på de platser jag oftast väljer att fiska på, är det oftast grundare än fem meter. Under en ismetetur då jag och min kamrat Robert skulle placera ut våra spön på ett relativt litet område, blev det för trångt för det sista spöet. Men vi ville så gärna ha ut detta spö också, så vi satte det på ett litet tvivelaktigt djup. Jag tror att det inte var mer än 30 centimeter under iskanten där vi placerade betesfisken. Under dagens gång landades ett antal gäddor upp till 8,5 kilo ur just detta hål.

STATISTIKT OCH EFFEKTIVT. En del fiskare är inte så stora fans av vintern och isfisket. Men jag älskar det, och speciellt metoden ismete. Även om höstfisket ligger mig varmt om hjärtat, så längtar man alltid till den första isen. Metoden är otroligt effektiv om man bedriver den på rätt sätt. Jag sitter gärna uppe sent på kvällarna för att spana in kartor och hitta platser jag tror det kan stå grov fisk på. Sedan gäller det att planera, ordna betesfisk och bege sig ut för att testa sina teorier. När man ska fiska gädda i älv, och har spanat in ett litet område som man tror stenhårt på, är ismete en perfekt metod. Du kan då fiska av området statistiskt med naturligt bete. Finns det gädda där så kommer dem förmodligen att bita förr eller senare. När jag valt ut ett ställe så sitter jag kvar där hela dagen till 99%. Ibland händer det att man flyttar något spö hit eller dit, men basplatsen står kvar. Det gäller att sitta kvar och nöta ut storgäddan. Ibland står den garanterat bara och tittar på din betesfisk, hur länge som helst, innan den bestämmer sig för att attackera. Men vid vissa tillfällen, när man fiskar på små områden, gäller det att fiska bort alla små snipor innan den större fisken vill gå fram till betet.

Vid ett fiskepass hade jag och Mattias hur mycket fäll som helst på morgonkvisten. Det tog ett bra tag innan vi hann placera ut alla spön. Jag tror vi landade någonstans mellan 15 och 20 gäddor innan fisket helt plötsligt dog ut. Under en timme hade vi inte ett pill på våra beten. Men då faller det helt plötsligt och tankarna söker sig osökt på ytterligare en liten snipa. Mattias sätter mothugget och känner att det är en större fisk.

– Det här är nog en 7+, säger han med ett leende på läpparna.

Fajten är inte allt för dramatisk, efter någon minut närmar sig gäddan hålet och jag kikar ned för att göra mig redo för att landa fisken. Jag ser först en sjukt stort stjärtfena fladdra förbi, men vågar inte tro mina egna ögon och tänker inte mycket mer på det. Förmodligen såg den bättre ut än vad den var. Men några sekunder senare ser jag den enorma skallen och tittar upp på Mattias med ett smått skrämt ansikte.

– Du, den här gäddan är ordentligt mycket större än så, får jag ur mig med darrig stämma.

Spänningen stiger och jag väntar på rätt tillfälle att sticka ner handen innanför gälloket på den gigantiska fisken. Till slut är fisken säkrad och vi krokav den i hålet, innan jag lyfter upp den på mattan. Jag får ta i för att lyfta den enorma fisken, och på mattan ligger nu en säl. Den är tjock som en gris och väger 14,64 kilo, fördelat på 120 cm och med en omkrets på 61 cm. Denna känsla och glädje som jag och Mattias delade i ungefär tio minuter är helt obeskrivlig och får en själv som sportfiskare att kunna nöta vidare i alla motgångar och ruskväder.

FISKA HÖGT. Fisket på nyisen är ofta riktigt bra, men när det gäller älvfiske så är våren överlägsen. Februari, mars och april är fina månader. När det börjar bli varmt smälter snön från isarna bort, och det kommer ner mer ljus under isen. Gäddan börjar då jaga mer aktivt. När jag ismetar gädda fiskar jag nästan alltid med betesfisken högt upp i vattenmassan. Är det grunt så är det givet. Även när det är djupt så föredrar jag att placera den högt upp. Gäddan attackerar oftast underifrån, betesfisken ger en bra silhuett och syns bra. Vill man optimera detta kan man ta med sig en spade och skyffla bort all snö eller slask runt hålet för att öka ljusnedsläppet. Nu kommer

Gädda på knappt elva kilo är på väg tillbaka till sitt rätta element.

Mattias poserar med drömfisken på 14,64 kilo, som satte spår i våra hjärtan och påminner oss om kärleken till denna underbara fisk.

DU BÖR ALLTID HÅLLA KVAR FISKEN I HÅLET MED ETT GÄLGREPP OCH KROKA AV DEN DÄR.

din betesfisk få samma effekt som en discokula och synas ännu bättre! Betesfiskens storlek har inte någon stor betydelse, enligt mig. Givetvis är det som alla andra faktorer, att det kan vara otroligt betydelsefullt vissa dagar. Men generellt sett är det inga problem att använda standardmörtar på 15 centimeter. Bevisligen hugger även gigantgäddor över 14 kilo på denna storlek. Det som också är bra med små betesfiskar är att du krokas fler gäddor. Men använder du små betesfiskar bör du också göra mothugget snabbt. Vi gör alltid mothugg direkt vi kommer fram till fället. Givetvis händer det då och då att man missar någon fisk, men oftast sitter den mycket bra kroat i eller utanför munnen. Det är värt att missa någon fisk ibland, istället för att behöva sätta krokar i svalget på en stor gädda.

TA HAND OM DIG! Är du ute efter storgäddan ska du vara beredd på ett antal timmars väntan. Så innan du beger dig ut; klä på dig ordentligt och ta med dig en bekväm stol. Man ska ju trots allt må bra när man utövar sitt intresse. Därför bör du också lämna dina kalla ostnackor hemma och ta med ordentlig mat. Något som har blivit en klassiker för oss, är att grilla hamburgare. Det finns små och smidiga grillar som du utan problem får med dig på ismetepulkan. Detta är ofta dagens höjdpunkt, eftersom det går ett par sega pass mellan varje lyckad ismetetur. Sedan ska du givetvis tänka på säkerheten när du fiskar på en älv. Bara för att det är tjock is på ett ställe, behöver det inte vara så överallt. När du vistas på ett nytt ställe bör du vara iklädd flytoverall med isdubbar runt halsen. En kastlina bör också vara nedpackas bland alla utrustning. När du sedan vet att hela området du fiskar på är säkert, kan du koppla av och njuta av dagen!

Men glöm inte heller att ta hand om fisken, så du eller någon annan får chansen att fånga samma drömfisk i framtid. Det som är så bra med att fiska i älv på vintertid är att vattnet är kallt och ofta syrerikt, vilket resulterar i att fisken återhämtar sig bättre och inte blir lika stressad. Nackdelen är att det ofta är minusgrader ovanför isen där du ska behandla fisken. Det finns givetvis flera knep för att minska risken för frysskador hos fisken. Du bör alltid hålla kvar fisken i hålet med ett gälgrepp och kroka av den där. Nästan hela fisken är under vattnet, och gälarna blir fortfarande syresatta. Tar avkrokningen lång tid bör du då och då doppa fisken ännu längre ner, så ögonen fuktas och inte fryser sönder. När det är dags för vägning, mätning och fotografering ska mattan och vägsäcken vara ordentligt blöta och allt ska gå riktigt fort. Dessutom är det mycket bra om du passar på att doppa ner hela fisken i hålet emellan varje moment, eller så ofta du bara orkar helt enkelt. Men du bör absolut tänka efter och sätta gränser innan du beger dig ut på isen. Är det kallt och blåser mycket fryser gäddan väldigt fort. Då kan det vara läge att avvakta och istället fiska en dag när det blivit några grader varmare! ■